

ข้อมูลการพัฒนานวัตกรรม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

1. **ชื่อนวัตกรรม** การพัฒนาการจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นผ่านไลน์บอท
2. **เจ้าของผลงาน** นักศึกษาและอาจารย์ สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น
3. **สังกัด** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
4. **ประเภทของนวัตกรรม** นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ (Product Innovation) / นวัตกรรมสื่อการสอน (Innovative teaching materials)
5. **ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา**

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนับว่ามีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การแสวงหาความรู้ในการศึกษา การประกอบอาชีพ ในโลกแห่งข้อมูลข่าวสารและการสร้างเครือข่ายความรู้ ปัจจุบันนี้บุคคลจะต้องติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นอย่างหลากหลายทั้งในลักษณะของการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล และการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานหรือองค์กรด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความรู้ ความคิด ตลอดจนการรับเอาความรู้ใหม่ หรือนวัตกรรมมาใช้เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตการพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติ โดยทั่วไปแล้วในการติดต่อสื่อสารแต่ละครั้งย่อมมีสาระความรู้เป็นเนื้อหาสำคัญนั่นหมายความว่ายิ่งมีการติดต่อสื่อสารมากเท่าใดก็จะเกิดสาระความรู้มากขึ้นเท่านั้นดังนั้นบุคคลจึงจำเป็นที่จะต้องหาวิธีช่วยให้ตนเองสามารถจดจำสาระความรู้ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกแห่งข้อมูลข่าวสารให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

Joyce and Weil (1992, น.164) กล่าวว่า มนุษย์มีเรื่องราวและสิ่งต่าง ๆ ที่จะต้องจำตลอดชีวิตด้วยการใช้ภาษาในปริมาณมหาศาล ด้วยการเชื่อมโยง หรือใช้ภาษาให้สัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของเหตุการณ์ กิจกรรม และคุณภาพ นานัปการของสิ่งเหล่านั้นในการเรียนรู้วิชาใด ๆ ก็จะต้องต้องใช้ภาษาในการจดจำอยู่เสมอ

ภาษาญี่ปุ่นก็เป็นหนึ่งในภาษาที่สำคัญเช่นกัน เพราะในปัจจุบันประเทศไทยมีบริษัทของญี่ปุ่นมาลงทุนมากไม่ว่าจะเป็นด้านอุตสาหกรรม ที่มีทั้งด้านยานยนต์ ไฟฟ้า เครื่องจักร หรือจะเป็นสินค้าต่าง ๆ เช่น เครื่องสำอาง เครื่องใช้ไฟฟ้าอาหาร เป็นต้น แต่เพราะภาษาญี่ปุ่นจะมีตัวอักษร 3 แบบคือ ฮิรางานะ คาตากานะ และคันจิ ประกอบอยู่ด้วยอาจจะทำให้มีความยากต่อการจดจำของผู้เรียนอยู่ และพจนานุกรมเองก็อาจจะมีคำศัพท์ที่ยังไม่ทันสมัยหรือ ยากที่จะพกพาและการค้นหาคำศัพท์อยู่ด้วย

ระบบตอบกลับข้อความอัตโนมัติ เป็นการตอบกลับข้อความอัตโนมัติ โดยมีผู้ใช้งาน 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายที่จะทำการตั้งค่าระบบไว้เพื่อให้สามารถโต้ตอบข้อความกับ ฝ่ายผู้ใช้งานที่จะเป็นคนได้ข้อความจากระบบตอบกลับข้อความอัตโนมัติ โดยระบบนี้ไม่ต้องใช้มนุษย์มาเป็นผู้ตอบคำถามแทน ทั้งยังสามารถตอบ

คำถามได้ตลอด 24 ชั่วโมง จึงเป็นเหตุให้ระบบตอบกลับข้อความอัตโนมัตินั้น นำมาใช้ประโยชน์ด้านธุรกิจต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การตอบคำถามแทน หรือ การแนะนำสินค้าและบริการอื่น ๆ เป็นต้น

ผู้วิจัยต้องการให้เข้าถึงวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่จะควบคู่ไปกับการพัฒนาความรู้ในแบบที่ผู้เรียนสมัยใหม่เข้าถึงได้ง่าย จึงจะใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยเสริมศักยภาพในการเรียน ทั้งนี้ได้นำระบบตอบกลับข้อความอัตโนมัติของแอปพลิเคชันไลน์ (LINE BOT) มาเป็นเครื่องมือในการนำเสนอคำศัพท์ให้กับผู้ที่จะเรียนภาษาญี่ปุ่น เพราะจากการสืบค้นพบว่าประชากรประเทศไทยร้อยละ 65 นั้นเป็นผู้ใช้งานแอปพลิเคชันไลน์ (LINE) จึงได้จึงเลือกไลน์บอทมาเป็นเครื่องมือ โดยจะแบ่งคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นเป็นหมวดหมู่ให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่าน และเขียนพร้อมทั้งยังมีแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนเพื่อเป็นเครื่องมือในการวัดผลสัมฤทธิ์ว่าผู้ใช้สามารถจดจำคำศัพท์ได้ดีขึ้นหรือไม่ และคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น จำนวน 300 คำ เพื่อเป็นการทบทวนและ เรียนรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิมที่มีด้วย

6. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างไลน์บอทพัฒนาความจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น
2. เพื่อศึกษาผลการใช้ไลน์บอทพัฒนาความจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น

7. วิธีการดำเนินงาน

การพัฒนาแอปพลิเคชันไลน์ (LINE Application) มีขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาของการจำคำศัพท์ของนักศึกษาวิชาภาษาญี่ปุ่น เนื่องจากที่ผู้เริ่มเรียนภาษาญี่ปุ่นนั้น ยังจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นไม่ได้ และอาจจะยังไม่คุ้นชินกับการเรียน เลยทำให้มีการเลือกใช้คำศัพท์ได้ไม่ถูกต้อง หรือจำคำศัพท์สลับความหมายกัน
2. สร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 40 ข้อ โดยจะให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา จำนวน 2 คน (ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ) และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและค่า IOC ของแบบทดสอบ (ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ)
3. ขั้นตอนการพัฒนาแอปพลิเคชัน
  - 3.1 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้ศึกษาไลน์บอทของบอทน้อย โดยศึกษาหลักการทำงานจากไลน์บอทจะแสดงคำตอบกลับมา ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดนี้มาพัฒนาเป็นงานต้นแบบ
  - 3.2 ออกแบบและพัฒนาต้นแบบแชทบอท โดยใช้ตัวเลขมาเป็นตัวเลือกในการเลือกหัวข้อตามหมวด และในการค้นหาคำศัพท์ผู้วิจัยใช้ตัวอักษรคันจิ ฮิรากาณะ และภาษาไทยในการค้นหาคำศัพท์ต่างในไลน์บอท
  - 3.3 ตรวจสอบความถูกต้อง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของแอปพลิเคชันไลน์ (LINE BOT) และตรวจสอบความถูกต้องของภาษาญี่ปุ่น จำนวนหัวข้อละ 1 ท่าน (ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ)

รูปแบบของแชทบอททั้งระบบปฏิบัติการ IOS , Android และ แบบ PC

รูปที่ 3.3.1 ระบบปฏิบัติการ ios

รูปที่ 3.3.2 ระบบปฏิบัติการ

รูปที่ 3.3.3 ระบบปฏิบัติการ personal computer

8. การประเมินผลและเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจะใช้แบบทดสอบ กับแบบสอบถามความพึงพอใจโดยที่

1. จะให้ผู้ใช้งานทำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 30 ข้อ เพื่อทดสอบความรู้
2. เมื่อถึงกำหนดการหยุดการใช้งานแอปพลิเคชันไลน์ ก็จะทำให้ทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ และ แบบสอบถามความพึงพอใจของเครื่องมือ

9. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์คำตอบจากแบบทดสอบทั้งสอง ว่ามีผลแตกต่างกันหรือไหมระหว่างก่อนใช้แอปพลิเคชันกับหลังใช้แอปพลิเคชัน โดยใช้สถิติร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูลคำตอบทั้ง 30 ข้อ โดยใช้การหาค่า IOC
2. วิเคราะห์การให้คะแนนความพึงพอใจของการใช้เครื่องมือ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การหาค่า IOC การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เป็นการหาค่าความเที่ยงตรงที่ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อสอบ หรือ ข้อคำถามแต่ละข้อ วัดได้ตรงตามสิ่งที่ต้องการวัดเนื้อหา หรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้มากน้อยเพียงใด โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ให้คะแนน +1	หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น
ให้คะแนน 0	หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น
ให้คะแนน -1	หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น

แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) จากสูตร

$$4. IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ ΣR แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินค่า IOC ถ้ามีค่า 0.50 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงจุดประสงค์หรือตรงตามเนื้อหานั้น แสดงว่า ข้อคำถามข้อนั้นใช้ได้

10. ผลการใช้นวัตกรรม

ผลจากการใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE BOT) ในการช่วยพัฒนาการจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น พบว่าผู้ที่มีความสามารถในการจดจำคำศัพท์ได้ดีขึ้น ช่วยเสริมประสิทธิภาพในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

11. สรุปและอภิปรายผล

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในปัจจุบัน สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยเสริมทักษะได้ ทำให้เกิดการเรียนรู้นอกห้องเรียน ผู้เรียนสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยเสริมทักษะของตนเองได้อย่างสะดวก แอปพลิเคชันไลน์เป็นเทคโนโลยีรูปแบบหนึ่งที่ใช้ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ใช้กันอย่างแพร่หลาย การพัฒนาการจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นด้วยการใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE BOT) ถือเป็นนวัตกรรมใหม่ในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ซึ่งผู้เรียนใช้แอปพลิเคชันไลน์เพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว ทำให้ใช้ได้ อย่างสะดวก รวดเร็ว ค้นหาคำศัพท์ได้ทันที่กับความต้องการใช้ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

12. สิ่งที่ได้เรียนรู้ หรือความรู้ใหม่ที่ได้จากการสร้างนวัตกรรม

ได้เรียนรู้การนำองค์ความรู้ด้านภาษาญี่ปุ่นไปประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยี ทำให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น ได้เรียนรู้การสร้างไลน์บอทเพื่อใช้ในการศึกษา

13. อ้างอิง

จิรันดร บุษวดิษฐ์. แนวทางการพัฒนาต้นแบบแชทบอทสำหรับให้คำแนะนำระบบกองทุนอุดหนุน การวิจัยงบประมาณแผ่นดิน (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2560).

มัศรา เลาหเม. แชทบอทสำหรับการบริการด้านการดูแลสุขภาพ (คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ 2562).

รัตนาวลี ไม้สัก, จิราวรรณ แก้วจินดา. แอปพลิเคชันแชทบอทเพื่อการส่งเสริมงานท่องเที่ยวเชิง เกษตรและวัฒนธรรม. (คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2562).

ราตรี พุทธทอง. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถด้านความจำกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 2543).

วสุ บัวแก้ว, ปณิธิ เนตินันท์. การพัฒนาระบบ LINE BOT สำหรับบัณฑิตวิทยาลัย The Development of Grad School's Line Bot. (มหาวิทยาลัยรังสิต, 2563).

สำเนา ศรีประมงค์. การศึกษาผลการใช้เกมคำศัพท์ประกอบการสอนที่มีต่อความคงทนในการ เรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง. (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547).

ณภัทร ไชยพราหมณ์, ณัฐวุฒิ ทูมนันต์, ชูพันธุ์ รัตนโกคา. (2563). ระบบตอบกลับและแจ้งข้อมูลทาง การศึกษาผ่านไลน์บอท Educational Response and Notification System using LINE Bot. วารสารวิทยาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ (The Journal of Information Science and Technology (JIST), 10 (2), 59-70. [ไฟล์ PDF].

พัฒนา พรหมณี, ยุพิน พิทยาวัฒนชัย, จิระศักดิ์ ทัพผา. (2563). แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและ
การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในงาน, 26 (1), 59-66. [ไฟล์ PDF].

พีร วงศ์อุปราช, รังสิริศม์ วงศ์อุปราช. (2555-2556). 39 ปีของการจำลองความจำขณะปฏิบัติการ.
วิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา, 10 (2), 1-16.

<https://so05.tcithaijo.org/index.php/RMCS/article/view/46003/38044>

วราพร พาโคกทม. (2549). การพัฒนาศักยภาพในการเรียน ภาษาอังกฤษด้านคำศัพท์ของนักเรียน
ด้วยเทคนิค IDP- Intelligence Development Program. วารสารการศึกษา. โรงเรียน
ปทุมรัตน์พิทยาคม ร้อยเอ็ด.

ศิริรัฐ อิมแซมม. (2563). ผลของการใช้แพลตฟอร์มที่มีการช่วยเสริมศักยภาพการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีต่อ
การคิดเชิงคำนวณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน.
วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ, 13 (1), 45-57. [ไฟล์ PDF].